

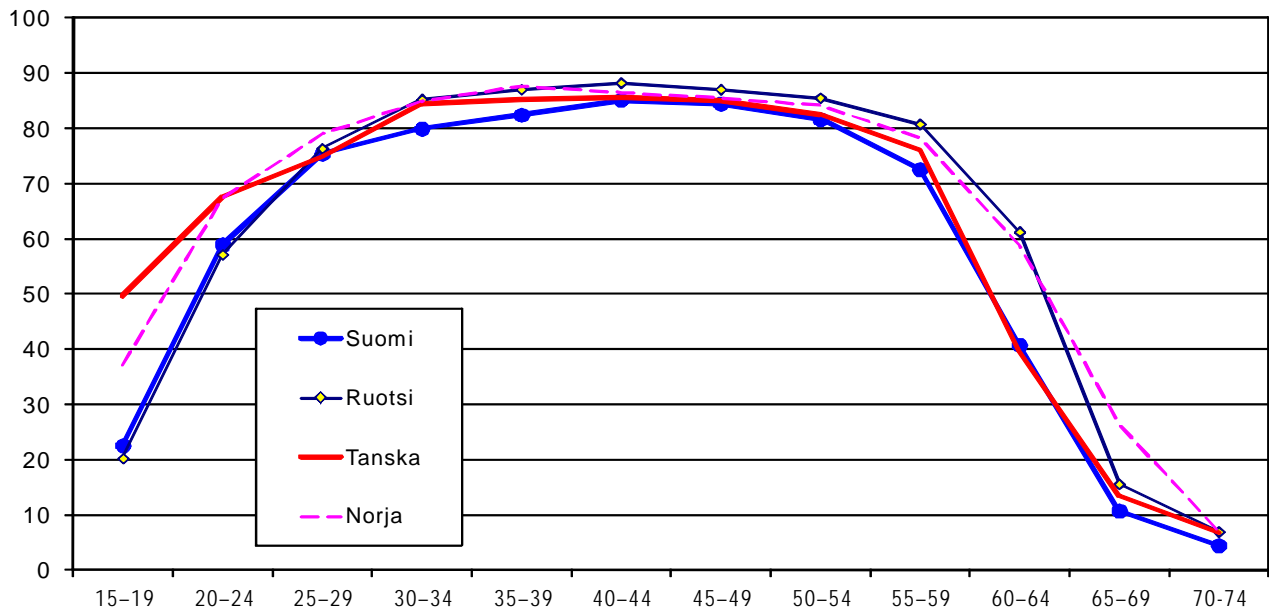
VALTIONEUVOSTON RAKENNEPOLIITTINEN KANNANOTTO
22.3.2012

Kasvua, työllisyyttä ja hyvinvointia

Hallituksen talouspolitiikan keskeisenä tavoitteena on luoda kasvua, työllisyyttä ja hyvinvointia. Tämän saavuttamiseksi talouden kasvupotentiaalia vahvistetaan kestäväällä tavalla. Tämä vaatii työllisyysasteen nostamista ja riittävän ammattitaitoisen työvoiman tarjonnan vahvistamista. Vain talouden kasvumahdollisuuksista huolehtimalla voidaan luoda edellytykset kokonaisuutena vastuulliselle julkisen talouden hoidolle, kestävyysvajeen umpeen kuromiselle ja velkaantumisen pysäyttämiseksi.

Taloukasvun tukemiseksi, työllisyyden vahvistamiseksi sekä kestävyysvajeen poistamiseksi hallitus toteuttaa rakenteellisten uudistusten ohjelman, jolla ratkotaan julkisen talouden kestävyysvajetta.

Työllisyysaste ikäryhmittäin eräissä Pohjoismaissa vuonna 2010

Lähde: OECD
19.5.2011/VM/KO/UL/ 20763.xls

Suomen kestävyysvajeen ydinkysymys on liian alhainen työllisyysaste ja heikkenevä huoltosuhde. Työllisyysaste on meillä pohjoismaisittain erityisen alhaisella tasolla alle 25-vuotiaiden, 30-45-vuotiaiden naisten ja yli 55-vuotiaiden ryhmissä. Hallitus pitää välttämättömänä saavuttaa työllisyysasteessa muiden Pohjoismaiden työhön osallistumisen taso. Vain näin voi löytyä riittävä rahoitus korkeatasoisille julkisille palveluille ja sosiaaliturvalle. Muissa Pohjoismaissa on onnistuttu paremmin esimerkiksi osa-aikatyön mahdollistamisessa, kun Suomessa samankaltaisessa tilanteessa jääään kokonaan työmarkkinoiden ulkopuolelle.

Vaikka rakenteelliset uudistukset vahvistavat julkista taloutta pääasiassa pitkän ajan kuluessa asteittain, ehtivät ne onnistuessaan helpottaa valtiontalouden alijäämää jo kuluvan vaalikauden

aikana. Rakenteellisin uudistuksin voidaan vahvistaa myös talouden reaalista kilpailukykyä ja ulkoista tasapainoa sekä tukea siten maamme luottokelpoisuuden säilymistä parhaalla mahdollisella tasolla.

Työurien pitenemisen keskimäärin yhdellä vuodella on arvioitu supistavan julkisen talouden kestävyysvajetta yhdellä prosenttiyksiköllä suhteessa bruttokansantuotteeseen. Tämä vastaa noin kahta miljardia euroa. Vaikka julkiset hyvinvointipalvelut tuotetaan Suomessa kansainvälisesti vertaillen erittäin tehokkaasti, myös niiden tuottavuudessa tulee edelleen tavoitella hyvää kehitystä. Myös koko talouden yleisellä tuottavuuskehityksellä on oma kestävyysvajetta supistava vaikutuksensa bruttokansantuotteen nopeamman kasvun ja korkeampien verotuottojen välityksellä.

Työllisyyden parantuminen edellyttää toimivia asuntomarkkinoita ja riittävään vuokra- ja omistusasuntotarjontaa erityisesti työpaikkamääriltään kasvavilla alueilla. Hallitus sitoutuu toteuttamaan valtioneuvoston asuntopoliittisen toimenpideohjelman.

Suomi tarvitsee lisää ketteryyttä, joustavuutta ja kykyä uudistua. Hallituksen esittämät toimet ovat riippuvaisia toisistaan: vastuut ja velvollisuudet seuraavat toisiaan. Uudet mahdollisuudet edellyttävät myös kykyä luopua jostakin vanhasta ja kykyä uudistaa vanhoja rakenteita.

Työtä tarjolle jokaiselle

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi, että vuonna 2015 työllisyysaste on 72 prosenttia ja työttömyysaste enintään 5 prosenttia. Pidemmällä aikavälillä tämä ei riitä, vaan tarvitaan 75–80 prosentin työllisyysaste. Työllisyysasteen kohottamiseksi hallitus sitoutuu hallitusohjelmaan sisältyvien toimenpiteiden lisäksi seuraaviin toimenpiteisiin:

Aktiivisempaa työpolitiikkaa

Työvoima- ja yrityspalvelut uudistetaan. Tällä rakenneuudistuksella on yhteys työvoimapalveluiden laadun parantamiseen sekä aktivointiasteen nostamiseen, sillä työllistymissuunnitelmista voidaan tehdä riittävän konkreettisia vain, jos työllistymistä edistäviä työvoimapalveluja on riittävästi tarjolla. Palvelut kohdennetaan kasvua ja tuottavuutta tukien siten, että ne lisäävät toimialojen ja yritysten rakennemuutosten hallintaa ja ihmisten siirtymistä uusiin entistä tuottavampiin työpaikkoihin. Toimenpiteillä on yhteys työvoiman kysyntää lisääviin elinkeinopolitiikan ratkaisuihin. Työvoiman tarjonnan lisäämisessä – erityisesti työvoimapalvelujen kehittämisen alueella - hallituksen painopisteenä ovat nuoret, pitkäaikaistyöttömät, maahanmuuttajat, osatyökykyiset ja ikääntyneet työntekijät. Myös pienten lasten vanhempien mahdollisuuksia joustavaan työn ja perhe-elämän yhteensovittamiseen lisätään.

Työ- ja opiskelukyvyn ylläpito ja kuntoutus ovat avainasemassa työurien pidentämisessä. Hallitus sitoutuu siihen, että yleisimpiin opintojen edistymistä hidastaviin ja työkykyä heikentäviin terveysongelmiin on saatavissa nykyistä tehokkaammin apua. Erityistä huomiota kiinnitetään nuorten mielenterveys- ja päihdeongelmien ehkäisyyn, hyvään hoitoon ja kuntoutukseen sekä työtapoihin ja työergonomiaan.

Rakennetyöttömyyttä puretaan luomalla uusia kannustimia työn vastaanottamiseen. Hallitus toteuttaa pitkäaikaistyöttömien aktivoinnissa hallitusohjelman mukaisen kokeilun, jossa päävastuu aktivoinnista siirtyy kunnalle. Kokeilun yhteydessä toteutetaan myös nk. työllistymisbonuskokeilu, jossa pitkäaikaistyötön saa työllistymisen jälkeen pitää yhden kuukauden ajan työmarkkinatuen. Lisäksi asumistuen tarkistusjaksoa pidennetään kokeiluluonteisesti kuuteen kuukauteen. Nämä toimenpiteet lisäävät sosiaaliturvan kannustavuutta, ja niiden vaikutukset arvioidaan hallituskauden lopulla.

Työmarkkinatuen tarveharkinta puolison tulojen osalta poistetaan. Tämä selkeyttää järjestelmää sekä tekee siitä tasa-arvoisemman ja oikeudenmukaisemman.

Pitkäaikaistyöttömien kannustimia osallistua aktiivitoimiin lisätään säätämällä aktiiviajan korotusosat ja ylläpitokorvaukset etuoikeutetuksi tuloksi toimeentulotuessa.

Keikkatöiden vastaanottamiseen liittyvien byrokratialoukkujen purkamiseksi selvitetään mahdollisuus ottaa käyttöön nk. työttömän verokortti.

Työpolitiikan uudistamisessa korostetaan myös ansioturvan saajien aktivointiasteen nostamista ja intensiivisen aktivoinnin aloittamista jo aiemmin työttömyysjakson aikana. Hallitus tavoittelee ohjelmansa mukaisesti vähintään 30 % aktivointiastetta. Yleisen työllisyyspolitiikan painopistettä siirretään nuorten nopeaan aktivointiin. Keskimääräisen työttömyysjakson keston vähentäminen vähentää valtion menoja 26 miljoonaa euroa päivässä. Vaikutus on suurimmillaan nuorten työttömien kohdalla, joiden osalta työttömyyden pitkittyminen johtaa suuriin välillisiin kustannuksiin.

Hallitus laatii kesäkuun loppuun mennessä työpoliittisen periaatepäätöksen työmarkkinoiden toimivuuden ja työvoiman tarjonnan turvaamiseksi. Tässä periaatepäätöksessä täsmennetään tämän kannanoton linjauksia laajemmaksi toimintaohjelmaksi.

Maahanmuuttajien tuomat mahdollisuudet työllisyysasteen nostossa on käytettävä aiempaa paremmin. Erityisenä haasteena on ja maassa olevien maahanmuuttajien työllistyminen. Maassa jo olevien sopeutumisesta suomalaiseen yhteiskuntaan ja erityisesti integraatiosta työmarkkinoille on huolehdittava aiempaa paremmin. Hallitus lisää kotoutumiskoulutuksen volyyymia ja lyhentää näin maahanmuuttajien odotusaikaa kyseiseen koulutukseen. Jokainen odotuskuukausi kotoutumiskoulutukseen lisää kuukausien määrää, jolloin maahanmuuttaja on riippuvainen tulonsiirroista.

Työelämän laadun parantaminen ja eläkepolitiikka:

Työmarkkinaosapuolet ovat 22.3.2012 sopimuksellaan sitoutuneet merkittäviin toimenpiteisiin työelämän laadun parantamiseksi ja työurien pidentämiseksi. Kokonaisuuteen kuuluu laaja toimenpidepaketti mm. työterveyshuoltoon, kuntoutuksen kehittämiseen ja työpaikkojen ikäohjelmiin liittyen. Lisäksi sopimus merkitsee uudistuksia eläkepolitiikkaan ja parantaa työeläkejärjestelmän rahoituksen kestävyttä. Alustavien vaikutusarvioiden perusteella keskimääräiset työurat pidentyvät toimenpiteiden ansiosta 1-1,2 vuodella, mikä vahvistaa julkista taloutta noin 1 prosenttiyksiköllä suhteessa BKT:hen. Hallitus ilmaisee sitoutumisensa sopimukseen ja haluaa tukea sen toteutumista.

Hallitus valmistelee työelämän kehittämisstrategian kesään 2012 mennessä. Strategian tavoitteena on parantaa työllisyysastetta, työelämän laatua, työhyvinvointia ja työn tuottavuutta. Työelämän laatureformilla tavoitellaan parempaa työssäjaksamista sekä erityisesti alkavien työkyvyttömyyseläkkeiden ennaltaehkäisyä.

Hallitus käynnistää erillisen selvityksen, jossa arvioidaan kattavasti mitkä vielä jäljellä olevat lainsäädännölliset tekijät mahdollistavat tai ohjaavat ennenaikaiseen eläköitymiseen tai työvoimasta poistumiseen. Selvitys valmistuu vuoden 2012 loppuun mennessä ja selvityksen pohjalta tarvittavia päätöksiä tehdään vuoden 2013 kehysriihessä. Luopumistukijärjestelmän ehtoja tarkistetaan 2013 lähtien luopumistapojen osalta ja 2014 alkaen sukupolvenluopumisen ikärajoja nostetaan.

Koulutuspolitiikka:

Hallitus toimeenpanee nuorten yhteiskuntatakuun vuodesta 2013 lähtien. Osana yhteiskuntatakuuta toteutetaan väliaikainen nuorten aikuisten osaamisohjelma, jonka

tavoitteena on mahdollistaa toisen asteen ammatillisen tutkinnon suorittaminen niille alle 30-vuotiaille, pelkän perusasteen varassa tai sitä ilman oleville, jotka ennen takuun voimaantuloa ovat jääneet vaille toisen asteen tutkintoa ja opiskelupaikkaa. Ammatillisen lisäkoulutuksen tarjontaa lisätään noin 2 500 aloittajalla, ja oppisopimuskoulutuksena suoritettavan ammatillisen lisäkoulutuksen tarjontaa 1 500 aloittajalla.

Työurien pidentämiseksi hallitus toteuttaa koulutuspoliittisia uudistuksia, jotka tähtäävät opintojen nopeuttamiseen ja opiskelupaikkojen kohdentamiseen niille, joilla ei ole ammatillisesti suuntautunutta tutkintoa tai opiskeluoikeutta. Varmistamalla koko ikäluokalle toisen asteen koulutuksen keskimääräinen työura pitenee pidemmällä aikavälillä jopa 1 vuodella. Työuran pidentämiseen tähdätään kehittämällä koko koulutusjärjestelmää, erityisesti opiskelijavalintaa ja opintotukea.

Toisen asteen ammatillisen koulutuksen opiskelijavalinta uudistetaan niin, että vailla aiempaa tutkintoa tai opiskelupaikkaa olevat voidaan opiskelijavalinnassa valita ensin. Erillisvalinnat ja näyttötutkintokoulutus täydentävät järjestelmää. Opinto-ohjausta kehitetään ehkäisemään opintojen keskeyttämistä. Ammatillisen koulutuksen tarjontaa lisätään suhteessa ikäluokkaan ja aloituspaikat kohdennetaan alueellisesti vastaamaan aiempaa paremmin nuorisoikäluokan kokoa ja koulutustarvetta. Lisäykset suuntautuvat ensisijaisesti suurmetropolialueelle.

Ammatillista koulutusta kehitetään tiiviissä yhteistyössä työelämän kanssa siten, että koulutus on jatkossa mahdollista suorittaa joustavasti oppilaitoksessa, oppisopimuksella, näyttötutkintona, työpajassa tai näitä joustavasti yhdistäen. Keskeisenä tavoitteena on parantaa koulutuksen laatua, vähentää keskeyttämistä ja nopeuttaa siirtymistä koulutuksesta työelämään.

Vuoden 2013 alusta vahvistetaan nuorille suunnattua oppisopimuskoulutusta. Hallitus käynnistää kokeilun, jonka tavoitteena on käytännön keinoin parantaa pienten ja keskisuurten yritysten mahdollisuuksia palkata nuoria oppisopimuskoulutukseen. Opetus- ja kulttuuriministeriö valmistelee esitykset kokeilun tarkemmasta toteutuksesta vuoden 2012 loppuun mennessä. Työpajatoimintaa, etsivää nuorisotyötä ja muita alhaisen kynnyksen väyliä ammatillisessa koulutuksessa kehitetään täydentävinä työmarkkinoille siirtymisen väylinä, jotka tavoittavat muuten koulutuksen ulkopuolelle jäävät ryhmät.

Korkeakoulujen opiskelijavalinnat uudistetaan kaksivaiheisesti 2014–2015. Ensimmäistä korkeakoulupaikkaa hakevien aseman parantamiseksi mahdollistetaan ensimmäisessä vaiheessa heidän valintansa omassa kiintiössään, jonka käyttöönotosta ja suuruudesta päättää korkeakoulu. Toisessa vaiheessa hakujärjestelmä uudistetaan siten, että yhteishaussa valitaan vain ensimmäistä korkeakoulupaikkaansa hakevia. Uudistuksen tavoitteena on purkaa opintojen aloittamista viivästyttävä hakijasuma. Joustava alan vaihto turvataan erillisillä haku- ja valintaväylillä.

Nuorissa on laskennallisesti suurin työurien lisäämispotentiaali. Jos koko ikäluokka suorittaa toisen asteen koulutuksen, keskimääräinen työllisyysaste nousee uusilla tutkinnon suorittaneilla vailla toisen asteen tutkintoa olevien 40 prosentista 70 prosenttiin. Hallitus aikoo osaltaan huolehtia siitä, että suomalaiset nuoret pääsevät koulutuksen ja oppisopimusten kautta työnsyryään kiinni, eivätkä jää ajalehtimaan.

Opintotuen rakenteellista kehittämistä valmistelemaan asetetaan työryhmä, jonka esitykset valmistuvat vuoden 2012 loppuun mennessä. Opintotuen uudistamista koskevat linjapäätökset tehdään vuoden 2013 kehysriihessä niin, että uudistettu opintotukijärjestelmä on voimassa vuonna 2014. Tavoitteena on parantaa opintotuen käyttöastetta sekä mahdollistaa tavoitteellinen ja täysipainoinen opiskelu ja valmistuminen tavoiteajassa. Uudistuksen lähtökohtana on kustannusneutraalisuus. Myös toisen asteen opiskelijoiden 18–19-vuotiaiden opintorahaan tehdään ammatillisiin opintoihin hakeutumista helpottavia tarkistuksia.

Sosiaaliturva:

Korkealaatuiset perhepalvelut ja hyvinvointivaltion rahoitus edellyttävät nykyistä korkeampaa työllisyysastetta.

Hallitus tukee työelämän ja perheen yhteensovittamista, isien lisääntyvää perhevapaiden käyttöä sekä miesten ja naisten tasa-arvoa työelämässä. Perhevapaiden aiheuttamien työuran katkokosten vähentämiseksi valmistellaan vuoden 2012 loppuun mennessä toimenpidekokonaisuus, joka edesauttaa mahdollisuuksia osa-aikatyön tekemiseen ja lisää hoitojärjestelmän joustavuutta. Päivähoitomaksut uudistetaan siten, että maksut määräytyvät tuntiperusteisesti ja siten tosiasialliset mahdollisuudet myös osa-aikaisen päivähoidon hyödyntämiseen parantuvat. Päivähoidon tarjonta turvataan.

Työttömyysturvajärjestelmää uudistetaan kolmikantaisesti tavoitteena järjestelmän yksinkertaistaminen ja selkiyttäminen nykyjärjestelmän pohjalta ottaen huomioon työmarkkinajärjestöjen työttömyysturvajärjestelmään tekemät esitykset työurasopimuksessa. Tavoitteena on nykyistäkin nopeampi työllistyminen.

Osatyökykyisten työnsaantimahdollisuuksia parannetaan säätämällä palkkatuki pysyväksi tukimuodoksi osatyökykyisille. Palkkatuen käyttöä yrityksille yksinkertaistetaan. Osatyökykyisten työllistymistä helpottamaan valmistellaan myös erillinen toimenpideohjelma vuoden 2012 loppuun mennessä.

Julkisen sektorin tuloksellisuutta parantavat toimet

Hallitus toteuttaa vaalikauden kuluessa kuntauudistuksen sekä julkisten sosiaali- ja terveystalouden palvelujen järjestämistä ja rahoitusta koskevat uudistukset. Vaikka julkiset palvelut tuotetaan Suomessa jo nykyisellään kansainvälisten vertailujen mukaan tehokkaasti, uudistukset vahvistavat julkisen palvelujärjestelmän toimivuutta ja tuloksellisuutta edelleen sekä luovat edellytykset palvelujen laadun, tuottavuuden ja vaikuttavuuden parantamiselle edelleen. Tätä uudistuskokonaisuutta palvelee myös uutta kuntarakennetta tukeva valtionosuusjärjestelmän ja kuntalain uudistus. Myös nämä toteutetaan vaalikauden kuluessa.

Sosiaali- ja terveydenhuollon toiminnallista ja rakenteellista yhteyttä vahvistetaan vahvojen peruskuntien pohjalta. Kunnallista terveystalouden palvelujärjestelmää ja sairausvakuutusjärjestelmää yhteensovitetään monikanavaisen rahoitusjärjestelmän ongelmien vähentämiseksi. Terveystalouden, sosiaalivakuutuksen ja kuntoutuksen eri toimijoiden välistä yhteistyötä ja raportointia tehostetaan rahoituksen läpinäkyvyyden ja eri toimintojen vaikuttavuuden seurannan parantamiseksi.

Työterveyshuoltoa kehitetään kolmikantaisesti tavoitteena rahoituksen painopisteen siirtäminen ennaltaehkäiseviin toimiin.

Hallitus käsittelee kevään aikana talouspoliittisessa ministerivaliokunnassa eri hallinnonalojen mahdollisuuksia rakenneuudistuksiin, joiden tavoitteena on parantaa tuloksellisuutta ja kustannustehokkuutta.

Hallitus selvittää avoimen joukkoliikenteen ja julkisin varon toteutettavien henkilökuljetusten yhdistämistä tavoitteena tehostaa julkista liikennettä ja turvata julkiset liikennepalvelut myös haja-asutusalueilla.

Hallituksen iltakoulussa käsitellään kevään aikana eri ministeriöiden älystrategisia toimia, joilla Suomen talouden tuottavuudessa voidaan digitaalisten palveluiden avulla tehdä vastaava hyppäys kuin perinteisen ICT:n avulla tehtiin 1990-luvun alussa.

Yksityisen sektorin kasvua ja tuottavuutta parantavat toimet

Hallitusohjelmassa on asetettu tavoitteeksi viennin lisäämisen, kotimaisen jalostusarvon kasvattamisen ja lisäarvon luonnin, millä luodaan uutta kasvua, lisää työpaikkoja ja hyödynnetään suomalaisten korkea koulutustaso nykyistä paremmin. Elinkeinopolitiikassa keskeisessä asemassa ovat elinkeinorakenteen uudistaminen, monipuolistaminen ja yritysten kasvu ja kansainvälistyminen sekä pienyritysten toimintaedellytysten parantaminen. Kasvuun ja tuottavuuden parantamiseen tähtäävien toimien ensisijaisuutta korostavat pitkään jatkunut tuottavuuden kasvun hidastuminen ja ulkomaankaupan vaihtosuhteen heikkeneminen sekä viennin markkinaosuuksien alentuminen ja vaihtotaseen kääntyminen alijäämäiseksi. Ilman uusia toimenpiteitä Suomen viime vuosikymmenien kasvumallille elintärkeän T&K&I-toiminnan BKT-osuus uhkaa kääntyä selkeään laskuun. Eryityisesti pk-yritysten tuotekehitystoimintaa on vallitsevassa elinkeinorakenteen muutoksessa tuettava. Kasvua ja tuottavuutta tukevien tavoitteiden saavuttamiseksi hallitus sitoutuu seuraaviin tuottavuutta parantaviin toimenpiteisiin, jotka jaetaan kolmeen kokonaisuuteen: veropoliittiset toimet, kilpailupoliittikka ja yritystuet.

Veropoliittikka ja kasvu:

Positiivisen työllisyyskehityksen kannalta on tärkeää, että yrityssectän ja erityisesti pk-yritysten edellytykset luoda uusia työpaikkoja parantuvat. Tarvitaan uusia toimenpiteitä niiden yritysten tilanteen helpottamiseksi, joilla on kantava idea ja myös halu kasvaa. Suomen kilpailukykyä pk-sektorin tutkimus- ja tuotekehitystoiminnassa ja vaikeassa rakennemuutostilanteessa olevan ICT-sektorin työllisyyttä tuetaan täsmätoimilla. Hallitus ottaa käyttöön määräaikaisen kasvukannustimen, jonka kautta yksityinen sijoittaja saa verovähennyksen sijoittaessaan listaamattomaan kasvuyritykseen. Samoin listaamattomiin pk-yrityksiin tehtävien sijoitusten hankintameno - olettamaa nostetaan määräajaksi 50%:iin riskinoton lisäämiseksi. Kasvuun tähtäävän tuotekehityksen tukemiseksi säädetään T&K-kannustin, jonka kautta yritys saa yhteisöverosta veronhyvityksen, joka riippuu T&K-henkilöstön palkkakustannuksista. Pääomasijoittamisen kasvukannusteelle ja T&K-kannustimelle asetetaan minimi- ja maksimimäärät. Pääomasijoittamisen kasvukannustin säädetään koskemaan vain luonnollisten henkilöiden pieniin yrityksiin tekemiä vähemmistö-sijoituksia. Selvitetään mahdollisuudet erillisen patentoinnin verokannusteen käyttöönotolle.

Edellämainitut verokannusteet valmistellaan pikaisesti siten, että ne ovat otettavissa käyttöön vuoden 2013 alusta mikäli mahdollista.

Investointien lisäämiseksi säädetään teollisuudelle kaksinkertainen poistomahdollisuus vuoden 2014 loppuun asti.

Listattujen sijoitusyhtiöiden osalta selvitetään neutraliteettiongelma listatun sijoitusyhtiön ja sijoitusrahaston välillä. Samoin kiinteistörahastolain korjaaminen selvitetään tavoitteena kiinteistösijoittamisen markkinoiden kehittyminen. Yleishyödyllisten yhteisöjen tekemille sijoituksille pääomarahastoihin ja listaamattomiin yhtiöihin taataan neutraali verokohtelu lisäpääomien mahdollistamiseksi kotimaisille markkinoille.

Muilta osin hallituksen veropäätökset on todettu osana kehyspäätöstä 2013-2016.

Hallitus ja sen talouspoliittinen ministerivaliokunta ryhtyy systemaattisesti seuramaan tehtyjen ehdotusten toteutumista eri ministeriöiden toiminta-alueella, koordinoimaan eri ministeriöiden yhteistoimintaa ja päivittämään tarvittaessa toimintaohjelmaa kasvun vauhdittamiseksi. Työ- ja elinkeinoministeriö raportoi elinkeinoministerin johdolla talouspoliittiselle ministerivaliokunnalle kolmen kuukauden välein kasvuohjelman toteutumisesta.

Terveen kilpailun edistäminen ja yritystuet:

Toimiva talous edellyttää reilua, yhteisiin pelisääntöihin perustuvaa yritysten välistä kilpailutilannetta. Kotimarkkinasektoreilla, kuten esimerkiksi vähittäiskaupassa ja rakentamisessa esiintyvät puutteellinen kilpailu vaikuttaa lopputuotteiden hintatasoa korottavasti, vähentää kannusteita innovointiin ja alentaa siten tuottavuutta ja kasvua. Näihin haasteisiin vastaamiseksi hallitus laatii terveen kilpailun edistämishjelman, jonka valmistelusta vastaa työ- ja elinkeinoministeriö.

Yritystukijärjestelmää tehostetaan. Vääristäviä, markkinoiden toimivuutta ja kilpailua haittaavia yritystukia puretaan. Tukien myöntämisen tehostamiseksi ja kohdentamisen parantamiseksi hallitus päättää tukiorganisaatioiden päällekkäisyyksien karsimisesta vuoden 2012 loppuun mennessä. EU- rakennerahoituksen myöntäminen ja valvominen keskitetään TEMin alaiselle hallinnolle sen mukaisesti kuin hallinnon- ja aluekehityksen ministerityöryhmä asiassa päättää. Lisäksi EU-rakennerahoituksessa pyritään lisäämään yritystukien osuutta, jolloin yksityisen rahoituksen osuus rahoitettavissa hankkeissa kasvaa.

Tukien vaikuttavuuden ja tehokkaan kohdentumisen parantamiseksi hallitus muuttaa yritystukien myöntämiskriteerejä. Muiden kuin T&K&I-tukien myöntämistä samoille yrityksille peräkkäisinä vuosina rajoitetaan. Lisäksi T&K&I-toiminnan, viennin ja kasvun tukemiseen tarkoitetut TEKESin tuet ja Finnveran lainat ja takaukset kohdennetaan enenevässä määrin kansainvälistyville ja kasvuhaluille pk-yrityksille.

Energia- ja ilmastostrategian päivityksessä kiinnitetään huomiota siihen, että energian säästöön ja päästöjen vähentämiseen tähtäävät toimet toteutetaan kustannustehokkaalla tavalla. T&K&I-toiminnan rahoituksen suuntaamisessa otetaan huomioon ympäristötoimialan kasvunäkymien tarjoamien mahdollisuuksien tehokas hyödyntäminen.

Hallitus avaa julkiset tietovarannot systemaattisesti ja mahdollisimman nopeasti kansalaisten ja yritysten hyödynnettäviksi. Tätä kautta haetaan kasvusykyästä uudelle yritystoiminnalle, joka nojaa mm. ohjelmistoalan vahvaan osaamispohjaan.